

[Statsministeren.]

periode med stigende skatter og stigende statsudgifter, at det spørgsmål presser sig på med stadig større kraft: kan der da ikke spares på udgifterne? Kan man i hvert fald ikke bringe udgiftsstigningen nedad? Hvis man nu ser på statsbudgettet for indeværende år og næste år, vil man se, at det stiger med omkring 4 milliarder kr. Det er meget, og det spørgsmål må melde sig: hvad er forklaringen, og er det en acceptabel forklaring? Nu har vi lige i enighed vedtaget en ny tjenestemandreform, og dermed står der et enigt folketing bag de lønninger, der ydes fra det offentlige side. Af de 4 milliarder kr., som statsbudgettet vil stige med, skyldes de 2,2 milliarder kr., at lønningerne og priserne vil være højere næste finansår. Den reelle stigning, hvis man ser bort fra dette, andrager altså omkring 1.800 mill. kr. eller 6,5 pct.

Jeg vil gerne fremføre, at jeg ikke med dette har accepteret, at denne automatik i løn- og prisstigninger altid skal gøre sig gældende med en sådan styrke, men alle, der følger med i politik, og alle, der interesserer sig for offentlig økonomi, ved, at dette kan ikke ændres væsentligt, endstige bringes til ophør på et enkelt år, og det er foreløbig det kommende år, vi interesserer os for.

Derfor mener jeg, det er de 1.800 mill. kr., der i særlig grad må påkalde interesse ved bedømmelsen af næste års statsbudget. Hvis man ser på disse 1.800 millioner, viser det sig, at de 350 mill. kr. er merudgifter i forbindelse med kildeskattens indførelse, hvor der sker en afvikling af persontilskuddene, som så skal modsvares af forskellige til dels tidsmæssige reguleringer af sociale pensioner, børnetilskud og ungdommens uddannelsesfond. Af de resterende ca. 1.450 mill. kr. kan de ca. 1.100 mill. kr. henføres til udenrigsministeriets, indenrigsministeriets, socialministeriets og landbrugsministeriets område, og hvad er det så for ting? Udenrigsministeriets budget har en stigning på 90 mill. kr., hvoraf langt det væsentligste er en forøgelse af bistandsydelse. Indenrigsministeriets budget har 112 mill. kr., hvoraf det alt væsentlige går til øgede lov-bundne tilskud til hospitaler m. v. Socialministeriets budget stiger med 490 mill. kr., heraf 200 mill. kr. til folkepension, dels fordi der er flere, der skal have folkepension, dels

fordi vi i enighed her i folketinget har gennemført fuld folkepension til alle fra april 1970. 150 mill. kr. i børnetilskud og moderskabsydelse er en anden stor post, børnehaver, vuggestuer osv. beslaglægger 35 mill. kr. Undervisningsministeriets budget stiger med 309 mill. kr., hvoraf ca. 80 mill. kr. er til folkeskoler og gymnasier og 160 mill. kr. til forskning og højere uddannelse. Landbrugsministeriets budget stiger som bekendt med 115 mill. kr. til forøget landbrugsstøtte.

Når man går dette igennem, vil man se, at det er den alt væsentlige forklaring på stigningen, og derfor må jeg sige: skal vi i dette ting — hvad jeg gerne vil være med til — tale realistisk om skattelettelsesmuligheder af det omfang, som oppositionen har foreslået, må vi også realistisk tale om udgifterne. Det er nødvendigt at sige det: skattepolitikken fastlægges ikke den dag, man står og taler udskrivningsprocenter; skattepolitikken fastlægges den dag, man står og bevilger udgifterne; den dag, man vedtager de enkelte love, som medfører udgifterne, fastsætter man skattepolitikken.

Jeg er enig med hr. J. O. Krag i en række af de præmisser, han anførte som begrundelse for sit standpunkt til den økonomiske politik; ejendommeligt at det kunne føre til en konklusion, der havde så lidt overensstemmelse med præmisserne.

Jeg vil gerne sige om den øvrige del af den økonomiske politik, at der er givet udtryk for den opfattelse, at diskontoforhøjelsen burde have ført til, at man opgav den finanspolitiske stramning. Regeringen kan ikke dele dette syn. Der er gennem finanspolitikken skabt realøkonomisk grundlag for en stimulering af investeringerne, og dette grundlag ønsker vi fra regeringens side at bevare, også fordi vi mener, at den øjeblikkelige diskonto er betinget af det internationale penge- og valutamarked. Det er vor opfattelse, at nødvendigheden vil fremtvinge en løsning af disse problemer så betids, at de ekstraordinære forhold ikke når at øve afgørende indflydelse på den indre økonomi.

Men hvis vi nu ser lidt på denne diskonto i sammenhæng med udlandet — og det synes jeg der er god grund til — så vil jeg gerne sige, at da vi i sommeren 1968 fik sænket diskontoen til 6 pct., var der skabt realøkonomisk grundlag for denne sænkning, og den var også forsvarlig af hensyn til rente-